

Diriliş Saati Söyleşi - Hamit Kardeş

Düşünce ve gönül insanı Akif Emre

Diriliş Saati Dergisi. Eylül Ekim 2017, Sayı: 35

Günümüzde büyük insanlar vefat ettiğinde değerlerinin sağlığında bilinmediği ifade edilir. Arkalarından yazılan birçok yazıda bu duruma işaret edilir. Akif Emre de vefat ettikten sonra arkasından 100'den fazla yazı yazıldı. Bu yazıların önemli bir kısmında Akif Hoca'nın değerinin bilinmediği, büyük bir yazar olduğu halde dikkate alınmadığı üzerinde duruldu.

Bir yazarın, hele önemli şeyler yazan ve söyleyen bir yazarın sağlığında değerinin bilinip bilinmediği nasıl ölçülür bilmiyorum doğrusu ancak Akif Emre yaşarken çok sayıda öğrenci yetiştirdi ve şu an birçoğu önemli yerlerde bulunuyor. Kimi medyada, kimiye akademide... Yazılarının da önemli bir okuyucu kitlesi vardı ve çoğu ses getiriyordu. Yine de Akif Hoca gibi istikametini hiç bozmamış, inandığı değerlerden taviz vermeyen bir mütefekkirin yazılarının dikkate alması gerekenler tarafından ne derece görüldüğünü bilemiyorum.

Akif Emre ile 2011 yılının mart ayı başlarında Dünya Bülteni'nde çalışmaya başladığımda tanıştım. Elbette öncesinde de yazılarını okuyordum. Akif Hoca 1970'lerden itibaren Türkiye'deki Müslüman camianın okuyan ve yazan kesimi üzerinde önemli bir yer edinmişti. Aka-be, İnsan, Klasik ve Küre gibi yayınevleri; Yeni Devir ve Yeni Şafak gazeteleri ile Umran ve İslam başta olmak üzere birçok dergide çalıştı, yazılar yayımladı. Yazdıklarını pek fazla kitap haline getirmese de dergi ve gazetelerde yazdıkları bir araya getirilse hacimli bir külliyat olur. Dünya Bülteni'nde yaklaşık dokuz yıl genel yayın yönetmenliği yaptı. Mayıs ayı başında ise haberiya.com sitesini hayata geçirdi. Makine mühendisliğinden mezun olmasına rağmen yayıncılık ve gazetecilikte karar kılmıştı.

Akif Hoca, rüzgâra göre yön değiştiren biri değildi. Hiç sapmadığı ilkeleri ve taviz vermediği hassasiyetleri vardı. Bu çerçevede bildiklerini yazmaktan sakınmadı ancak bunu yaparken kimseyi kırmadı, nezaketten hiç uzaklaşmadı. Eleştirilerinde isim vermekten özellikle kaçındı, fikir ve eylemleri eleştirdi.

Gündelik olaylardan, mefkûremize katkı sağlamayacak her eylemden uzak durdu ve görmezden geldi. Haberiya.com'un açılışı sırasında kaleme aldığı manifestosunda "Farkımız, biraz da herkese önemli olduğu telkin edilen her bilginin haber olmadığını göstermek; yani yayınladıklarımız kadar yayınlamadıklarımızın da önemli olduğunu göstermek" diyerek haber olarak gösterilen her şeyin aslında haber olmadığını belirtiyordu.

Nitekim Dünya Bülteni'nde beraber çalıştığımız yıllarda Abant Platformu ve Türkçe Olimpiyatları gibi etkinliklerle ilgili hiçbir haber yapmamıza izin vermedi. Diğer yayın organlarında büyükçe görülen ve büyük ilgiyle karşılanan haberlerin bizde yer almamasının gerekçesini 15 Temmuz darbe kalkışmasından sonra anlayabildik ve Akif Bey'in ne kadar uzak görüşlü olduğunu yeniden anladık.

Akif Emre, birçok konuda yol gösterici oldu, biz talebelerine her zaman temel kaynaklar başta olmak üzere okumamızı tavsiye etti. Son yıllarda arttırdığım hatırat okumalarında bana yol gösterdi. Bazen kitap tavsiye etti, bazen evinden kitap getirip okumamı istedi. Yeni Şafak'ta ilk yazdığı köşe yazılarından birinin başlığı "Ne okuyorsan osun" şeklindeydi.

Okumaya ve yazmaya olan tutkusu çocukluğunda başlamıştı. Kayseri'de Erciyes'in eteklerinde doğup büyüyen Emre, çocuk yaşlarda bir defterinin arkasındaki dünya haritasına bir rota çizdiğini ve buraları gezmek istediğini anlatmıştı. Elbette bu hayalini gerçekleştirdi. Gazeteci olarak önce Afgan cihadını takip etti. Afganistan'da mücahidlerin liderleri ile görüştü ve onlarla çok sayıda röportaj yaptı. Çok genç yaşlarında Afganistan cihadını Türkiye kamuoyuna doğru duyurmak için gayret sarf etti. Yeni Şafak'ta son yazdığı yazıların birinde de bir Gülbeddin Hikmetyar portresi çizmişti. Emre bu yazısında geçtiğimiz aylarda Kabil'de resmi törenle karşılanan Hikmetyar ile 2012'de bir suikast sonucu katledilen Burhaneddin Rabbani'yi mukayese ediyordu. Emre, iki Afgan lider ile de tanışmış ve onlarla röportaj yapmıştı.

Yeni bir medya dili

Yeni bir medya dili oluşturmak için büyük bir çaba harcadı. Olaylara Batı penceresinden değil, bizim zaviyeden, yerli bir gözle bakan bir dil... Hem Dünya Bülteni'nde hem de Haberiyyat'ta cazip olan günceli yakalamak yerine düşünce dünyamızı anlamlandıracak gündemi, yani hakikati takip etmeyi, kıyıda köşede kalmış ancak hakikati temsil eden gündemi kamuoyuna duyurmanın peşindeydi.

Emre'nin medyadaki en büyük çabası, Müslüman coğrafyaların sesini Türkiye kamuoyuna ve Türkiye Müslümanlarınınkini de dünyaya doğru bir şekilde duyurmaktı. Bunun için Dünya Bülteni'nde Türkçe, Arapça ve İngilizce yayınlar yapıyordu. Emre için habercilik sadece savaş ve katliamların duyurulması değildi. Bunun için dünyadaki diğer Müslümanların sevinçlerini, hüznelerini, gelenek ve göreneklerini, kültürlerini de Türkiye'deki Müslümanlara tanıtarak bir iletişim kurma gayreti içerisindeydi. Vietnam'da inşa edilen büyük bir cami veya Latin Amerika'da Müslümanlara mezar yeri olarak tahsis edilen bir arazi onu heyecanlandırır ve onun için büyük bir haber değeri taşırdı.

Akif Emre'nin habercilik anlayışında Filistin, Keşmir, Myanmar, Doğu Türkistan, Balkanlar ve Endülüs büyük önem taşırdı onun için. Buradaki Müslümanlarla irtibatı vardı ve bu coğrafyalarla ilgili haberlere ayrı bir önem verirdi. Doğu Türkistan ve Keşmir'le ilgili en güncel haberler onun yönettiği sitelerden takip edilebiliyordu. Son yazdığı yazıların birinde yine Keşmir'i hatırlatmış ve "Filistin diye bir meselemizin unutulmaya başlandığı bir ortamda Keşmir'i hatırlamaya niyeti var mı İslam dünyasının?" diye sormuştu.

Balkanlar'ın da onun dünyasında ayrı bir yeri vardı. Burada sık sık konferanslar verirdi. Göstergeler isimli kitabı Arnavutça'ya da çevrilmişti. Sırpların Bosna Hersek'te katliam yaptığı yıllarda burası ile özel olarak ilgilenmişti. Boşnakların efsanevi lideri Aliya İzzetbegoviç ile Türkiye'den televizyon röportajı yapan tek isimdi.

Ve elbette Endülüs... Bu coğrafyanın ismi bile onu heyecanlandırmaya yetiyordu. Yazılarında sık sık bu konuya değinen Akif Emre, ayrıca “Elveda Endülüs; Moriskolar” isimli beş bölümlük bir belgesel hazırlamıştı.

Muhalif Akif Emre

Bütün bunların yanında Akif Emre, muhalif duruşu ve resmi ideoloji karşıtlığı ile de öne çıkıyordu. Ancak muhalifliği hiçbir zaman yıkıcı olmadı. Yazılarında eleştirirken şahısları hedef almaktan özellikle kaçınır, isim vermemeye özen gösterirdi. Kimseyi küstürmez, kimseye sövmezdi. Yazılarının temel gayesi doğruyu göstermekti. Kesinlikle umutsuzluğa yer vermezdi. Hep bir umut beslerdi. Zaten son yazılarından birinin başlığı da “Çürüme de umut da hep var olacak” şeklindeydi. Ancak son zamanlarda muhalif seslere yönelik gelişen tahammülsüzlükten de şikayetçiydi. Bir yazısında bunu şu satırlarla dile getirmişti:

“Modern siyaset düşüncesinde siyasal muhalefeti kültürümüze yabancı bulanlar kendi kültürlerinin gereklerine ne kadar tahammül edebiliyor? Toplumsal çürüme, yozlaşma karşısında ses çıkarmayı modern anlamda anarşizmle itham etmeyi işlevsel bulanlar karşısında ıslah ediciler, emr-i bil maruf yapanlar baş tacı mı ediliyor? Siyasal muhalefeti yıkıcılık, değerlere karşı tahripkârlıkla suçlayanlar kötülükten nehyetme niyetinde olanlara hangi gözle bakıyor?”

Akif Emre onurlu ve dik duruşlu bir düşünceye sahipti. Konuşmalarında ve yazılarında sık sık hamaseti eleştirir ve nostaljiye değil, tarih bilincine sahip olunması gerektiğini ifade ederdi. Tarihin sadece zaferlerden ibaret olmadığını, bir bütün olarak ele alınması gerektiğini, tarih bilincine oluşmaması halinde Yahya Kemal’in ifadesiyle ‘bozgunda fetih düşü’ görüleceğini söylerdi.

Akif Emre ve kitaplar

Akif Emre kitapları çok seven ve her fırsatta okuyan bir insandı. Bir dönem yayıncılıkla da iştigal etmişti. İnsan, Yöneliş, Küre ve Klasik gibi yayınevlerinde çeşitli kademelerde görev almıştı.

Beraber çalıştığı kişilere de sürekli okumalarını tavsiye ederdi. Bu çerçevede onunla yaptığımız sohbetlerin konusu da önemli ölçüde kitaplardı. Bir cuma günü namaz kılmak için Beşiktaş’a Hamidiye Camii’ne inmiştik beraber. O günlerde Anna Grosser Rilke’nin “İstanbul’da Bir Hoş Sada” kitabını okumaktaydım. Yolda kitaptan ve özellikle Rilke’nin Sultan Abdulhamid’le ilgili hatıralarından bahsetmiştik. Bu sohbetimiz üzerine “İki saray, iki tarz-ı siyaset” başlıklı bir yazı yazmıştı.

Masasının üstü sürekli kitap doluydu. Yazılarının tamamı yoğun bir okuma sürecinin sonunda vücut bulurdu. Masasının üstündeki kitaplar sürekli değişirdi ancak birkaç kitap sürekli kalırdı. Bunlardan birisi de Le Corbusier’in Şark Seyahati’ydi. Kur’an-ı Kerim, çok ciltli bir tefsir ve Mesnevi her zaman odasının görünür bir yerinde dururdu. Kitaplarının sayısı binlerle ifade ediliyor.

Akif Hocam 23 Mayıs 2017 Salı günü genç denebilecek bir yaşta, 60 yaşında vefat etti. Üzerinde aylardır çalıştığı haberiya.com isimli haber ve analiz sitesini açalı 15 gün olmuştu ve burası ile ilgili önemli projeleri vardı. Yazı yazan, fotoğraf çeken, çizimle uğraşan, gazetecilik yapan, seyahat eden, belgesel hazırlayan, öğrenci yetiştiren ve sohbetler yapan çok yönlü bir kişilikti. Altı yıl boyunca kendisine talebelik ettim, bu süre zarfında kendisinden çok şey öğrendim, düşünce dünyamın şekillenmesinde büyük katkıları oldu. Mekânı cennet olsun.

Hamit Kardeş hamitkardas@gmail.com